

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 7 april 1916 kl. 2 e. m.

Utlåtande, angående regleringen av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel, innefattande anslagen till sjöförsvarsdepartementet. (1:a avd.)

I. MARINEN.

A. Departementet.

1:o) I den till riksdagen den 14 januari 1916 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t, under åberopande av det propositionen bilagda statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag, under femte huvudtiteln i punkten 1 föreslagit riksdagen,

Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli och kommandoexpeditionen.

[1*].]

dels att höja det till departementschefens förfogande ställda anslaget till amanuenser, skrivbiträden och extra vaktmästare från 12,500 kronor med 5,000 kronor till 17,500 kronor;

dels ock, vid bifall härtill, i riksstaten för år 1917 höja anslaget till sjöförsvarsdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli och kommandoexpeditionen, nu 36,700 kronor, med 5,000 kronor till 41,700 kronor.

Beträffande departementschefens utredning rörande detta anslag får utskottet hänvisa till sid. 2—4 av åberopade statsrådsprotokollet.

*) Hänvisar till punkt i statsverkspropositionen.

Utskottets
yttrande.

Kungl. Maj:ts framställning i denna punkt grundar sig å följande beräkning av ökade utgifter från anslaget till amanuenser, skrivbiträden och extra vaktmästare:

Två nya amanuensarvoden å 1,500 kronor vardera	kronor 3,000: —
Höjning av ett amanuensarvode från 1,500 kronor till 2,400 kronor	» 900: —
Höjning av två amanuensarvoden, vardera från 1,500 till 1,800 kronor	» 600: —
Vikariatsersättning under semester för två nya amanuenser, förslagsvis	» 200: —
<hr/>	
Summa kronor	4,700: —

Nämnda summa, 4,700 kronor, har, enär anslaget till amanuenser, skrivbiträden och extra vaktmästare under flera föregående år måst utfyllas, avrundats uppåt till 5,000 kronor.

Med hänsyn till sjöförvarsdepartementets numera betydligt ökade arbetsbörda har utskottet ansett sig böra tillstyrka de begärda två nya amanuensarvodena å 1,500 kronor vardera. Den föreslagna höjningen av de nuvarande amanuensarvodena har utskottet däremot endast i så måtto kunnat biträda, att ett av arvodena höjes med 500 kronor till 2,000 kronor, vartill de högsta amanuensarvodena i lantförvarsdepartementet uppgå. Återstoden av den av Kungl. Maj:t begärda ökningen av detta anslag har utskottet funnit böra begränsas till det för vikariatsersättning begärda beloppet, 200 kronor. Enligt utskottets mening bör sålunda det till departementschefens förfogande ställda anslaget till amanuenser, skrivbiträden och extra vaktmästare höjas med 3,700 kronor till 16,200 kronor, därvid förevarande anslag i sin helhet kommer att utgöra 40,400 kronor.

Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må

a) höja det till departementschefens förfogande ställda anslaget till amanuenser, skrivbiträden och extra vaktmästare från 12,500 kronor med 3,700 kronor till 16,200 kronor; samt

b) vid bifall härtill, i riksstaten för år 1917 höja anslaget till sjöförvarsdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli och kommandoexpeditionen, nu 36,700 kronor, med 3,700 kronor till 40,400 kronor.

2:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *arvode åt en extra föredragande i sjöförvarsdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli* bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 7,000 kronor.

Extra föredragande inom departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli.
[2.]

3:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 3 gjorda framställning får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *provisorisk lönereglering för befattningshavare i sjöförvarsdepartementet*, i enlighet med grunder och på villkor, som angivas i statsrådsprotokoll angående andra och femte huvudtitlarna den 14 januari 1916, på extra stat för år 1917 bevilja ett förslagsanslag av 4,115 kronor, därav högst 75 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

Provisorisk lönereglering för befattningshavare i departementet.
[3.]

B. Marinförvaltningen och marinstaben.

4:o) Under punkt 4 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, med godkännande av stat för marinförvaltningen av den lydelse, bilagan nr 1 vid ovannämnda statsrådsprotokoll angående femte huvudtiteln utvisar, i riksstaten för år 1917 höja anslaget till marinförvaltningen, nu 133,000 kronor, med 1,000 kronor till 134,000 kronor.

Utredningen i detta ämne återfinnes å sid. 6—14 av statsrådsprotokollet.

Marinförvaltningen.
[4.]

Med den begärda anslagsökningen avses att höja advokatfiskalens i marinförvaltningen arvode med 1,000 kronor till 4,000 kronor, varigenom arvodet i fråga skulle komma att uppgå till samma belopp, som utgör begynnelseavlöningen för tjänsteman i 1:a lönegraden i nyreglerade verk.

Utskottet har funnit sig icke i vidare mån kunna förorda en ökning av ifrågavarande arvode än att detsamma höjes med 500 kro-

Utskottets yttrande.

nor till 3,500 kronor; och har utskottet därför upprättat nytt förslag till stat för marinförvaltningen, slutande å ett belopp av 133,500 kronor (se bilagan A vid detta utlåtande).

På grund härav får utskottet hemställa,

att riksdagen må med godkännande av stat för marinförvaltningen av den lydelse, bilagan A vid detta utlåtande utvisar, i riksstaten för år 1917 höja anslaget till marinförvaltningen, nu 133,000 kronor, med 500 kronor till 133,500 kronor.

Förstärkning
av anslaget
till marinför-
valtningen.

5:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning får utskottet hemställa,

[5.]

att riksdagen må, i likhet med vad för år 1916 ägt rum, på extra stat för år 1917 bevilja:

a) till *beredande av fyllnad i den i marinförvaltningens stat uppförda anvisningen till vikariatsersättning, arvoden till extra ordinarie tjänstemän och biträden samt renskrivningskostnad m. m.* ett anslag av 6,300 kronor,

b) till *anställande av två extra revisorer i marinförvaltningen och till förstärkning jämväl i övrigt av arbetskrafterna å revisions- och bokslutskontoren* därstädes ett anslag av 9,650 kronor,

därav högst 250 kronor må tagas i anspråk till vikariatsersättning under semester för extra revisorerna, samt

c) till *anställande av ett biträde vid kemiska undersökningar i marinförvaltningen* ett anslag av 3,000 kronor.

Anställande
av ett extra
biträde i
marinstaben.

6:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkt 6 av denna huvudtitel, får utskottet hemställa,

[6.]

att riksdagen må, i likhet med vad för år 1916 ägt rum, *för anställande av ett extra biträde i marinstaben*, med skyldighet att förrätta där förekommande registrators- och aktuariegöromål m. m., bevilja å extra stat för år 1917 ett belopp av 3,000 kronor.

C. Undervisningsverken.

7:o) Kungl. Maj:t har i punkt 7 föreslagit riksdagen att, med godkännande av stat för sjökrigsskolan av den lydelse, bilagan nr 2 vid ovannämnda statsrådsprotokoll angående femte huvudtiteln utvisar, i riksstaten för år 1917 höja reservationsanslaget till sjökrigsskolan, nu 43,825 kronor, med 1,672 kronor till 45,497 kronor.

Sjökrigssko-
lan.
[7.]

Departementschefens utredning rörande detta anslag återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 21—23.

Den begärda ökningen av detta anslag är betingad av utsträckt användning av parallellklasser i sjökrigsskolan.

Då utskottet icke haft något att erinra mot vad Kungl. Maj:t i ämnet föreslagit, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, med godkännande av stat för sjökrigsskolan av den lydelse, bilagan nr 2 vid statsrådsprotokollet angående femte huvudtiteln den 14 januari 1916 utvisar, i riksstaten för år 1917 höja reservationsanslaget till sjökrigsskolan, nu 43,825 kronor, med 1,672 kronor till 45,497 kronor.

8:o) Under punkt 8 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, med godkännande av stat för skeppsgosseskolan av den lydelse, bilagan nr 3 vid ovannämnda statsrådsprotokoll angående femte huvudtiteln utvisar, i riksstaten för år 1917 höja anslaget till skeppsgosseskolan, nu 29,520 kronor, med 450 kronor till 29,970 kronor.

Skeppsgosse-
skolan.
[8.]

Beträffande departementschefens utredning rörande detta anslag får utskottet hänvisa till sid. 23—26 av statsrådsprotokollet.

För undervisningen i religion vid skeppsgosseskolan, vilken undervisning för närvarande bestrides av 2 lärare med tillhopa 8 timmar i veckan, utgår såsom arvode sammanlagt 1,000 kronor, beräknat efter 5 kronor för undervisningstimme eller 125 kronor per veckotimme. I betraktande av elevantalets ökning och för att förekomma, att alltför många elever samtidigt måste undervisas i ämnet, har nu föreslagits, att undervisningstimmarnas antal skulle bli 10 i veckan och på grund

Utskottets
yttrande.

därav årsarvodet för denna undervisning ökas med 250 kronor till 1,250 kronor. Vidare har begärts ökning av arvoden till lärarna och biträdande lärarna i slöjd med tillhopa 200 kronor.

Utskottet har icke funnit sig övertygat om att den ifrågasatta höjningen av arvodet för religionsundervisningen skulle vara av behovet påkallad, men anser sig böra tillstyrka den begärda ökningen av arvoden till lärarna och biträdande lärarna i slöjd. På grund härav har utskottet låtit upprätta nytt förslag till stat för skeppsgosseskolan, vari allenast sistnämnda arvodesökning upptagits, och slutar denna stat på ett belopp av 29,720 kronor (se bilagan B vid detta utlåtande).

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med godkännande av stat för skeppsgosseskolan av den lydelse, bilagan B vid detta utlåtande utvisar, i riksstaten för år 1917 höja anslaget till skeppsgosseskolan, nu 29,520 kronor, med 200 kronor till 29,720 kronor.

D. Flottan.

Avlöning, ersättningar m. m.

Avlöning för
flottans kårer
och stater.

[9.] 9:o). Kungl. Maj:t har i punkt 9 föreslagit riksdagen
dels att godkänna stater för flottans officerskår, för reservofficerare under 1:a tjänstgöring och repetitionsövning, för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår samt å dagavlöning till officerare och underofficerare vid flottan ävensom för mariningenjörkåren av den lydelse, bilagorna nr 4—9 vid förenämnda statsrådsprotokoll angående femte huvudtiteln utvisa;

dels och att, med godkännande av förordade uteslutandet av det i stat upptagna beloppet till marinintendenturkåren i flottans reserv samt minskningen i anvisningen för indragningsstaten och båtsmanskompanierna, i riksstaten för år 1917 öka förslagsanslaget till avlöning för flottans kårer och stater, nu 5,801,250 kronor, med 142,406 kronor till 5,943,656 kronor.

Beträffande den i ärendet lämnade utredningen får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I en inom första kammaren väckt motion, nr 19, har herr *H. H. K. Ericson* hemställt, att riksdagen måtte

dels besluta, att staten för flottans officerskår för år 1917 skall upptaga

- 4 flaggmän,
- 9 kommandörer,
- 20 kommandörkapten av 1:a graden,
- 21 » av 2:a graden,
- 78 kapten av 1:a klassen,
- 39 » av 2:a klassen,
- 106 löjtnanter,
- 53 underlöjtnanter (fänrikar).

330

dels öka det i Kungl. Maj:ts proposition nr 1 under femte huvudtiteln, punkt (9), för år 1917 äskade förslagsanslaget till avlöning för flottans kårer och stater i propositionen upptaget till 5,943,656 kronor med 25,380 kronor till 5,969,036 kronor.

I fråga om vad motionären anført till stöd för sina förslag får utskottet hänvisa till motionen.

Enligt departementschefens beräkningar skulle medelsbehovet under anslagstiteln avlöning för flottans kårer och stater år 1917 bli följande:

Utskottets
yttrande.

	För 1916 av riksdagen anvisat.	För 1917 beräknat behov.	Ökning.	Minskning.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Officerskåren	781,540	802,240	20,700	—
Reservofficerare under 1:a tjänstgöring och repetitionsövning, förslagsvis	22,549 82	46,439 60	23,889 78	—
Reservofficersaspiranter	27,900	27,900	—	—
Underofficerskåren	863,730	881,130	17,400	—
Sjömanskåren	2,362,366 50	2,405,537 50	43,171	—
Skeppsgossekåren	34,767 50	34,767 50	—	—

	För 1916 av riksdagen anvisat.		För 1917 beräknat behov.		Ökning.		Minskning.	
	Kronor.		Kronor.		Kronor.		Kronor.	
Mariningenjörkåren	259,192	50	280,320	—	21,127	50	—	—
Marinintendenturkåren	291,365	—	291,365	—	—	—	—	—
Marinintendenturkåren i flottans reserv	1,100	—	—	—	—	—	1,100	—
Reservmarinintendentsaspiranter	4,005	—	4,005	—	—	—	—	—
Ecklesiastikstaten	8,900	—	8,900	—	—	—	—	—
Marinläkarkåren	146,385	—	146,385	—	—	—	—	—
Poliskåren	77,100	—	77,100	—	—	—	—	—
Inkvarteringsbidrag för officerare och under-officerare, förslagsvis	297,200	—	303,880	—	6,680	—	—	—
Indragningsstaten samt båtsmanskompani-erna, förslagsvis	6,615	99	5,338	66	—	—	1,277	33
Dagavlöning till officerare och underofficerare, förslagsvis	921,862	25	941,170	75	19,308	50	—	—
Avrundat med ..	—	44	—	99	—	55	—	—
Summa	6,106,580	—	6,256,480	—	152,277	33	2,377	33
Därav 95 %	5,801,251	—	5,943,656	—				

Enligt de beräkningar, som av vederbörande utskott vid 1914 års senare riksdag verkställets, skulle med hänsyn till den då av riksdagen för åren 1915—1919 beslutade nybyggnaden av fartygsmateriel personalbehovet för *officerskåren* år 1919 komma att utgöra 60 officerare mer än 1914 års stat upptog. I medeltal för nämnda femårsperiod innebär detta en ökning med 12 officerare årligen; och har i enlighet med därom av Kungl. Maj:t framställda förslag staten för flottans officerskår för vartdera av åren 1915 och 1916 ökats med 12 nya beställningar.

Kungl. Maj:t har nu för år 1917 föreslagit en ökning av ifrågasvarande stat med 6 nya beställningar, varemot i herr Ericsons ovan-nämnda motion hemställets, att officersantalet skulle liksom under åren 1915 och 1916 ökas med 12. Enligt nämnda båda förslag skulle följande nya beställningar tillkomma:

	Kungl. Maj:ts förslag.	Motionen.
Kommendör	1	1
Kommendörkapten av 2:a graden	1	1
Kaptener av 1:a klassen	2	5
Kaptener av 2:a »	1	3
Löjtnant	1	1
Underlöjtnant	—	1
Summa	6	12

Då Kungl. Maj:t funnit antalet nyinrättade officersbeställningar kunna begränsas till 6, har utskottet icke ansett sig böra, på sätt i nyssnämnda motion föreslagits, gå utöver Kungl. Maj:ts framställning; och får utskottet därför avstyrka motionen.

Enligt det vid statsverkspropositionen till 1915 års riksdag fogade statsrådsprotokollet rörande femte huvudtiteln yttrade departementschefen rörande staten för flottans officerskår, att då planerna för fartygs överföring till lokalstyrka, förläggning i materielreserv eller utrangering m. m. för perioden 1915—1919 vore beroende av nybyggnadsarbetenas fortgång för samma period, men åtskilliga därå inverkande frågor ännu icke vunnit sin lösning, kunde det personalbehov, som borde läggas till grund för beräkning av staterna för de särskilda åren av perioden, icke då angivas i enlighet med ett i detalj uträknat mobiliseringsbehov. Då icke heller nu dylika detaljplaner blivit framlagda, vill utskottet framhålla angelägenheten av att till nästkommande riksdag beräkning framläggas rörande personalbehovet för bemanning av den fartygsmateriell, som enligt plan skall förefinnas år 1919, jämte tillhörande övergångsplan för år 1918.

Med ledning av de grunder för en förändring av reservofficerrarnas utbildning m. m., som framlades för 1914 års senare riksdag, har nytt förslag till stat för *reservofficerare under 1:a tjänstgöring och repetitionsövning vid flottan* uppgjorts, slutande å ett belopp av 46,439 kronor 60 öre, varemot någon förändring av staten för reservofficersaspiranter icke påkallats. Häremot har utskottet intet att erinra.

Beträffande *underofficerskåren* utvisa de av 1914 års senare riksdag godkända beräkningarna rörande personalbehovet en ökning för femårsperioden 1915—1919 med 72 underofficerare, vilket i medeltal för varje år innebär en ökning med 14 till 15 underofficerare. I enlighet härmed upptager den av Kungl. Maj:t nu framlagda staten för nämnda kår 14 nya beställningar.

Jämväl i fråga om *sjömanskåren* har Kungl. Maj:t föreslagit sådan ökning av lönernas antal, som betingas av en jämn fördelning under återstående delen av femårsperioden av de nya löner, som därunder skola å kårens stat uppföras. Ökningen för år 1917 utgör 100 beställningar.

I den framlagda staten för flottans *sjömanskår* äro såsom i den nu gällande fem poster upptagna med förslagsvis angivna belopp, nämligen posterna för lega, rekryteringskostnader, uppmuntringspenningar, inkvarteringsbidrag och lönetillägg, under det att statens slutsumma erhållit beteckningen »högst». Utskottet anser emellertid riktigast, att staten uppgöres på sådant sätt, att jämväl nyssnämnda förslagsvis angivna poster erhålla beteckningen »högst». Utskottet har icke ansett sig böra i den nu framlagda staten föreslå några förändringar i nyssnämnda hänseende, men torde vad utskottet nu uttalat böra vinna tillämpning för framtiden i fråga om samtliga de förslag till stater för marinen, som äro av denna natur och avsedda att tillämpas från och med år 1918.

Vidkommande staten för *mariningenjörkåren* har departementschefen erinrat, att i de beräkningar, som legat till grund för Kungl. Maj:ts proposition nr 60 till 1914 års senare riksdag, förutsattes, att av den angivna ökningen under åren 1915—1919 skulle på år 1917 komma 1 mariningenjör av 1:a graden 1:a löneklassen och 1 elektroingenjör. Kungl. Maj:t har föreslagit till uppförande i 1917 års stat 1 elektroingenjör och, i stället för mariningenjören, 1 marindirektör av 2:a graden.

Vidare har, med hänsyn därtill att 1914 års senare riksdag utöver den av Kungl. Maj:t förutsatta förstärkningen för perioden 1915—1919 beräknat ytterligare 2 mariningenjörer, föreslagits en ökning för år 1917 med jämväl 1 mariningenjör av 2:a graden.

Slutligen har på grund av betydelsen av den verksamhet, som bedrives av den vid Karlskrona station för närvarande mera tillfälligt anställda kemisten, föreslagits, att en kemistbefattning skulle upptagas å 1917 års stat.

Beträffande vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit rörande mariningenjörkåren har utskottet icke haft annat att erinra än att i enlighet med för 1914 års senare riksdag framlagd plan bör å staten för år 1917 uppföras 1 mariningenjör av 1:a graden, 1:a löneklassen i stället för den av Kungl. Maj:t upptagna marindirektören av 2:a graden. Till följd härav har utskottet låtit uppgöra nytt förslag till stat för mariningenjörkåren, slutande å ett belopp av 279,455 kronor (se bilagan C vid detta utlåtande).

De delar av Kungl. Maj:ts förslag beträffande förevarande anslag, om vilka utskottet icke särskilt yttrat sig, hava icke föranlett någon erinran från utskottets sida.

Den reducering av Kungl. Maj:ts förslag beträffande staten för mariningenjörkåren, som utskottet ovan förordat, medför en minskning av statens slutsumma med 865 kronor ävensom något minskade utgifter för inkvarteringsbidrag. Detta synes emellertid, med hänsyn till förevarande anslags storlek och dess natur av förslagsanslag, icke böra föranleda någon ändring av anslagets av Kungl. Maj:t angivna belopp.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) med avslag å herr Ericsons motion nr 19, godkänna stat för flottans officerskår av den lydelse, bilagan nr 4 vid statsrådsprotokollet angående femte huvudtiteln den 14 januari 1916 utvisar;

b) godkänna stater för reservofficerare under 1:a tjänstgöring och repetitionsövning, för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår samt å dag-avlöning till officerare och underofficerare vid flottan ävensom för mariningenjörkåren av den lydelse, bilagorna nr 5—8 vid förenämnda statsrådsprotokoll angående femte huvudtiteln samt bilagan C vid detta utlåtande utvisa; samt

c) med godkännande av förordade uteslutandet av det i stat upptagna beloppet till marinintendenturkåren i flottans reserv samt minskningen i anvisningen för indragningsstaten och båtsmanskompanierna, i riksstaten för år 1917 öka förslagsanslaget till avlöning för flottans kårer och stater, nu 5,801,250 kronor, med 142,406 kronor till 5,943,656 kronor.

10:o) I en inom första kammaren väckt motion, nr 36, vilken blivit till utskottets förberedande behandling hänvisad, har herr *G. Österberg* hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsam utredning och förslag angående omorganisation av de stationära förhållandena vid flottans stationer samt därav föranledda ändringar i underbefälets befordran och avlöning.

Beträffande de skäl motionären anfört till stöd för sitt förslag får utskottet hänvisa till motionen.

Motion angående omorganisation av vissa förhållanden vid flottans stationer.

Utskottets
yttrande.

Av en med anledning av motionärens framställning inom marin-staben utarbetad promemoria, som blivit ställd till utskottets förfogande, framgår, att vissa av de i motionen gjorda erinringarna i fråga om de inkallades kommenderingar kunna vara berättigade. Å andra sidan har i promemorian påvisats såväl de svårigheter, vilka stationsmyndigheterna, huvudsakligen på grund av den rådande bristen å stampersonal, hade att övervinna vid mobiliseringens början som ock de olägenheter, som ett godtagande av motionärens förslag beträffande organisationen av de stationära förhållandena skulle framkalla.

Vad beträffar motionärens uttalande om »skyddskompanier» har utskottet inhämtat, att utredning i ämnet pågår. Med hänsyn härtill torde, ehuru det enligt utskottets mening är av stor vikt, att nyssnämnda fråga snarast bringas till en tillfredsställande lösning, någon skrivelse i ämnet från riksdagens sida icke vara erforderlig.

På grund av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att herr Österbergs motion nr 36 icke må för-
anleda någon riksdagens åtgärd.

Personligt
lönetillägg åt
marindirek-
tören av 1:a
graden i
flottan C. E.
Richson.

11:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 10 gjorda framställning får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för inneva-
rande år ägt rum, till *personligt lönetillägg åt marin-
direktören av 1:a graden i flottan Carl Eric Richson* på
extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 2,365
kronor, därav 1,500 kronor må anses såsom lön, 365
kronor såsom dagavlöning och 500 kronor såsom in-
kvarteringsbidrag.

Personligt
lönetillägg åt
bataljons-
predikanterna
vid flottans
station i
Karlskrona.

12:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för inneva-
rande år ägt rum, till beredande av *personligt lönetill-
lägg av 600 kronor för år åt en var av bataljonspredi-
kanterna vid flottans station i Karlskrona Ernst Alfred
Waldemar Holmberg och Ernst Algot Collén* på extra
stat för år 1917 anvisa ett belopp av 1,200 kronor.

[10.]

[11.]

13:o) Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 12 föreslagit, får utskottet hemställa,

Extra löne-
tillägg åt
vissa statens
tjänstemän
och betjante.

[12.]

att riksdagen må till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet angående sjunde huvudtiteln den 14 januari 1916 angivna grunder, av *extra lönetillägg* för år 1916 *åt en del tjänstemän och betjante i ämbetsverk, kårer och stater, hörande till sjöförvarsdepartementet*, på extra stat för år 1917 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp av 500 kronor.

14:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts under punkt 13 gjorda framställning och med hänvisning till sid. 55 och 56 av statsrådsprotokollet får utskottet hemställa,

Ersättning för
rustning och
rotering.

[13.]

att riksdagen må i riksstaten för år 1917 minska förslagsanslaget till ersättning för rustning och rotering, nu 6,000 kronor, med 1,000 kronor till 5,000 kronor.

Intendenturen.

15:o) I punkt 14 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten för 1917 höja reservationsanslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårer, nu 513,507 kronor, med 10,944 kronor till 524,451 kronor.

Beklädnad åt
sjömans- och
skeppsgosse-
kårer.

[14.]

Beträffande utredningen i ärendet hänvisas till sid. 56—58 av statsrådsprotokollet.

Den begärda höjningen av detta anslag betingas huvudsakligen av den under punkt 9:o här ovan omförmälda, av utskottet tillstyrkta ökningen av sjömanskåren med 100 man.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för år 1917 höja reservationsanslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårer, nu 513,507 kronor, med 10,944 kronor till 524,451 kronor.

Beklädnad åt
sjöbeväringen.
[15.] 16:o) Kungl. Maj:t har i punkt 15 föreslagit riksdagen att för
fortsatt anskaffning av beklädnad åt sjöbeväringen på extra stat för år
1917 bevilja ett anslag av 70,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 59—61 av statsrådsprotokollet.

Då utskottet icke haft något att erinra beträffande ifrågavarande
förslag, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för *fortsatt anskaffning av be-
klädnad åt sjöbeväringen* på extra stat för år 1917 be-
vilja ett anslag av 70,000 kronor.

Värnpliktigs
förmåner för
sjökadetter
m. fl.
[16.] 17:o) Under punkt 16 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen med-
giva, att sjökadetter samt marinintendents elever och aspiranter må från
och med år 1917 under tjänstgöring komma i åtnjutande av till be-
väringen hörande värnpliktigs förmåner.

Rörande utredningen i ämnet hänvisas till sid. 61—63 av stats-
rådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som ansett sig böra tillstyrka vad Kungl. Maj:t i denna
punkt föreslagit, har i detta sammanhang velat uttala, att sjökadetter
och kustartillerikadetter, vilka innehava manskaps grad, under tjänst-
göring, de förra å i land förlagd rekrytkurs samt förberedande kurs
ombord och de senare vid truppförband, böra erhålla manskapsportion
in natura.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att sjökadetter samt
marinintendents elever och -aspiranter må från och
med år 1917 under tjänstgöring komma i åtnjutande
av till beväringen hörande värnpliktigs förmåner.

Naturaunder-
håll åt
personal vid
flottan.
[17.] 18:o) Kungl. Maj:t har i punkt 17 föreslagit riksdagen att, under
förutsättning av bifall till den i punkt 16 gjorda hemställan, i riksstaten
för år 1917 öka förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid
flottan, nu 2,031,924 kronor, med 60,312 kronor till 2,092,236 kronor.

Utskottets
yttrande.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 60 till 1914 års senare riksdag be-
räknades förevarande anslag för år 1917 till 2,061,346 kronor eller
29,422 kronor högre än för år 1916. Av Kungl. Maj:ts under punkt

17 här ovan omförmälda, av utskottet tillstyrkta förslag att värnpliktigs förmåner måtte få åtnjutas jämväl av sjökadetter samt av marinintendentselever och -aspiranter föranledes en ytterligare anslagsökning, som, med tillägg av kostnaden för naturaunderhåll till mariningenjörselever och -aspiranter, uppgår till 30,890 kronor.

Utskottet får nu även förorda, vad Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagit.

Med anledning av vad i statsrådsprotokollet anförts beträffande jämkningar i spisordningen ombord anser sig utskottet böra framhålla angelägenheten av att förslag i detta ämne, så snart ske kan, underställes riksdagens prövning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, under förutsättning av bifall till utskottets under punkt 17 härövan gjorda hemställan, i riksstaten för år 1917 öka förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid flottan, nu 2,031,924 kronor, med 60,312 kronor till 2,092,236 kronor.

Nybyggnad och underhåll.

19:o) Kungl. Maj:t har i punkt 18 föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1917 öka reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll, nu 2,963,950 kronor, med 78,350 kronor till 3,042,300 kronor.

Flottans nybyggnad och underhåll.

[18.]

Beträffande den i ärendet lämnade utredningen för utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 66—71.

Då flera faktorer, som skulle kunna inverka på bestämmandet av en reviderad normal underhållsplan för år 1917, ännu äro under utredning eller eljest icke äro givna, har Kungl. Maj:t beträffande kostnaderna för sådan normalplan icke funnit anledning föreslå något annat än som angivits i propositionen nr 60 till 1914 års senare riksdag.

Utskottets yttrande.

Enligt vad departementschefen omnämnt, har marinförvaltningen ansett förevarande anslag böra förstärkas med ett extra anslag och som stöd härför åberopat omständigheter huvudsakligen hänförande sig till av det pågående kriget förorsakade ökade underhållskostnader ävensom till behövliga avlöningsförhöjningar åt varvens arbetspersonal.

Departementschefen, som icke biträtt detta förslag, har anfört, dels att i den mån i de ökade underhållskostnaderna ingå utgifter för sådana rustnings- och underhållsarbeten, som föranledas av den anbefallda mobiliseringen, komme utgifterna härför givetvis att framgent som hittills bestridas av särskilda medel, dels ock att därest det nu ifrågavarande anslaget för år 1917 skulle visa sig otillräckligt, Kungl. Maj:t torde böra låta av tillgängliga medel förskjuta erforderlig fyllnad, varom anmälan sedan finge göras hos riksdagen för förskottets ersättande.

Utskottet vill i anledning härav uttala, att förskott av nyss nämnd art icke synes böra ske annat än i den mån de ökade utgifterna från anslaget föranletts av prisökningar å materialier och arbete.

Vid behandling av det i punkt 53 av denna huvudtitel upptagna reservationsanslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel har departementschefen anfört (sid. 158 av statsrådsprotokollet), att viss materiel för år 1917 beräknats överförd från flottan till kustartilleriet ävensom att kostnaden för underhållet av denna materiel uppskattats till 5,100 kronor. Vidare har departementschefen meddelat (sid. 161), att vissa byggnader i Karlskrona fästning överflyttats från varvets till fästningens förvaltning och att för tillsyningspersonalen vid ifrågavarande byggnader hittills utgått ett belopp av 1,262 kronor 50 öre. Båda ovan angivna belopp, tillsammans 6,362 kronor 50 öre, hava medräknats i den för år 1917 begärda ökningen av reservationsanslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel. Vid sådant förhållande har utskottet ansett riktigt, att reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll minskas med enahanda belopp, avrundat till 6,350 kronor.

Med hänsyn till det nu anförda bör ökningen av sistnämnda anslag, som av Kungl. Maj:t upptagits till 78,350 kronor, begränsas till 72,000 kronor, varvid anslagets belopp kommer att utgöra 3,035,950 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för år 1917 öka reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll, nu 2,963,950 kronor, med 72,000 kronor till 3,035,950 kronor.

Krigsfartygs-
materiel.
[19.]

20:o) I punkt 19 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att av det av 1914 års riksdag för nyanskaffning under åren 1915—1919 av

krigsfartygsmateriel beviljade anslag å 32,000,000 kronor anvisa på extra stat för år 1917 ett belopp av 6,400,000 kronor.

Departementschefens yttrande i detta ämne återfinnes å sid. 71—73 av statsrådsprotokollet.

Förevarande förslag står i överensstämmelse med den i propositionen nr 60 till 1914 års senare riksdag antagna förutsättningen, att nybyggnadsanslaget borde jämnt fördelas på de särskilda åren i nybyggnadsperioden 1915—1919.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må av det av 1914 års senare riksdag för *nyanskaffning* under åren 1915—1919 av *krigsfartygsmateriel* beviljade anslag å 32,000,000 kronor anvisa på extra stat för år 1917 ett belopp av 6,400,000 kronor.

21:o) Kungl. Maj:t har under punkt 20 föreslagit riksdagen att för anskaffning av flygbåtsmateriel på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 135,000 kronor.

Anskaffning
av flygbåts-
materiel.

[20.]

I fråga om denna framställning kommer utskottet framdeles under riksdagen att avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härmed för riksdagen anmäla.

22:o) Under punkt 21 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för anskaffning av periskop i reserv för undervattensbåtar på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 96,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att därav disponera hälften eller 48,000 kronor redan under innevarande år.

Periskop i
reserv för
undervattens-
båtar.

[21.]

Departementschefens yttrande i ämnet förekommer å sid. 75—76 av statsrådsprotokollet.

Utskottet, som tagit del av de till detta ärende hörande handlingar, hemställer

att riksdagen må för *anskaffning av periskop i reserv för undervattensbåtar* på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 96,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att därav disponera hälften eller 48,000 kronor redan under innevarande år.

Moderna
arbets-
maskiner för
flottans varv
i Karlskrona.

23:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 22 gjorda framställning och med hänsyn till vad åberopade statsrådsprotokollet å sid. 76—77 i ärendet innehåller får utskottet hemställa,

[22.]

att riksdagen må

a) av det utav 1915 års riksdag för *anskaffning av moderna arbetsmaskiner för flottans varv i Karlskrona* beviljade anslag av 100,000 kronor på extra stat för år 1917 anvisa återstående, ännu icke anvisade beloppet, 50,000 kronor, samt

b) för omförmälda ändamål på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 25,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta utanordna sistnämnda båda belopp redan under innevarande år.

Transport-
medel för
flottans varv
i Karlskrona.

24:o) Kungl. Maj:t har i punkt 23 föreslagit riksdagen att för anskaffning av transportmedel för flottans varv i Karlskrona bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 38,000 kronor.

[23.]

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 77—79 av statsrådsprotokollet.

Med detta anslag avses att anskaffas dels en motorbåt för lättare transporter, dels ock en kolpräm av järn såsom ersättning för föråldrad transportmateriel vid Karlskrona varv.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för *anskaffning av transportmedel för flottans varv i Karlskrona* bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 38,000 kronor.

Utvidgning
och moderni-
sering av
flottans varv
i Karlskrona.

25:o). I punkt 24 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avvaktan på den proposition angående beviljande av anslag för utvidgning och modernisering av flottans varv i Karlskrona, Kungl. Maj:t må komma att till riksdagen avlåta, för berörda ändamål bland de extra anslagen å femte huvudtiteln för år 1917 beräkna ett belopp av 250,000 kronor.

[24.]

Sedermåra har Kungl. Maj:t i en den 18 februari 1916 till riksdagen avlåten proposition, nr 74, gjort framställning om beviljande för nämnda ändamål av 1,350,000 kronor samt anvisande därav på extra stat för år 1917 av ett anslag å 250,000 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härmed skolat för riksdagen

anmäla.

26:o) Under punkt 25 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till uppförande av en byggnad för beklädnadsverkstäder och beklädnadsförråd m. m. vid flottans station i Karlskrona bevilja ett anslag av 300,800 kronor samt därav på extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 100,270 kronor.

Beklädnads-
verkstäder
och
beklädnads-
förråd m. m.
vid
Karlskrona
station.

[25.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härmed skolat för riksdagen

anmäla.

27:o) Kungl. Maj:t har i punkt 26 föreslagit riksdagen att för anskaffning av transportmedel för flottans varv i Stockholm bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 75,000 kronor.

Transport-
medel för
flottans varv
i Stockholm.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 94—98 av statsrådsprotokollet.

[26.]

Med detta anslag avses anskaffande av en större bogserbåt jämte fem pråmar för en kostnad av 45,000 kronor för den förstnämnda och 30,000 kronor för de senare.

Med tillstyrkande av vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit hemställer utskottet,

att riksdagen må för *anskaffning av transportmedel för flottans varv i Stockholm* bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 75,000 kronor.

28:o) Under punkt 27 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för tillbyggnader till vissa verkstäder vid flottans varv i Stockholm m. m. bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 85,900 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att disponera detta belopp redan under innevarande år.

Tillbyggnader
till vissa
verkstäder vid
flottans varv
i Stockholm
m. m.

[27.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 98—114 av statsrådsprotokollet.

Utskottet, som på platsen tagit kännedom om såväl de nuvarande förhållandena vid de ifrågavarande verkstäderna m. m. som de av departementschefen omnämnda byggnadsplanerna, har icke funnit något att

erinra mot den av Kungl. Maj:t gjorda framställningen och hemställer sålunda,

att riksdagen må för *tillbyggnader till vissa verkstäder vid flottans varv i Stockholm m. m.* bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 85,900 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att disponera detta belopp redan under innevarande år.

Örlogsdepå i
Göteborg.
[28.]

29:o) Kungl. Maj:t har under punkt 28 föreslagit riksdagen att i avvaktan på den proposition angående beviljande av anslag för anordnande av en örlogsdepå i Göteborg, Kungl. Maj:t må komma att till riksdagen avlåta, för berörda ändamål bland de extra anslagen å femte huvudtiteln för år 1917 beräkna ett belopp av 120,000 kronor.

I fråga om denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härmed skolat för riksdagen

anmäla.

Uppförande
av ammunitionsförrådshus.
[29.]

30:o) I punkt 29 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för uppförande av två ammunitionsförrådshus bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 75,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att därav disponera erforderligt belopp redan under innevarande år.

Rörande departementschefens framställning i fråga om detta anslag hänvisas till statsrådsprotokollet sid. 116—117.

Då utskottet icke funnit något att erinra beträffande förevarande förslag, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för *uppförande av två ammunitionsförrådshus* bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 75,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att därav disponera erforderligt belopp redan under innevarande år.

Tankpråmar
för oljetransport.
[30.]

31:o) Under punkt 30 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för anskaffning av två tankpråmar för oljetransport på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 110,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att av detta belopp disponera hälften eller 55,000 kronor redan under innevarande år.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 117—121 av statsrådsprotokollet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för *anskaffning av två tankpråmar för oljetransport* på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 110,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att av detta belopp disponera hälften eller 55,000 kronor redan under innevarande år.

Övningar.

32:o) Kungl. Maj:t har i punkt 31 föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1917 höja reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar, nu 3,380,000 kronor, med 170,000 kronor till 3,550,000 kronor.

Flottans krigsberedskap och övningar.
[31.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 121—123 av statsrådsprotokollet.

Departementschefen har vid denna punkt anfört, att arbetet med den revidering av normalplanen för flottans övningar, vilken betingas av riksdagens beslut i fråga om nyanskaffning av krigsfartygsmateriel för perioden 1915—1919, ännu påginge inom marinstaben. På grund härav har vid uträknande av förevarande anslags belopp för år 1917 använts samma beräkningar, som uppgjorts till Kungl. Maj:ts proposition nr 60 till 1914 års senare riksdag.

Då till sjökadetter hittills utgående dietpenningar bestritts från anslaget till flottans övningar, synes det utskottet, som för att bereda sjökadetterna värnpliktigs förmåner, under punkt 18 härövan tillstyrkt ökning av anslaget till naturaunderhåll åt personal vid flottan, riktigt att motsvarande minskning vidtages å anslaget till flottans övningar, vilket synes böra vid kommande beräkningar av anslagets belopp vinna tillämpning.

Då utskottet i övrigt icke haft något att mot Kungl. Maj:ts förslag erinra, får utskottet hemställa,

att riksdagen må i riksstaten för år 1917 höja reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar, nu 3,380,000 kronor, med 170,000 kronor till 3,550,000 kronor.

Sjöbeväringens
avlöning
och beklädnad
m. m.

[32.]

33:o) I punkt 32 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, under förutsättning av bifall till den i punkt 16 gjorda hemställan, i riksstaten för år 1917 öka förslagsanslaget till sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m., nu 875,004 kronor, med 39,785 kronor till 914,789 kronor.

Departementschefens utredning i ärendet återfinnes å sid. 123—125 av statsrådsprotokollet.

Utskottet, som i punkt 17 här ovan tillstyrkt Kungl. Maj:ts förslag att sjökadetter samt marinintendents elever och -aspiranter må från och med år 1917 under tjänstgöring komma i åtnjutande av till beväringen hörande värnpliktigs förmåner, får i anledning av det nu förevarande förslaget hemställa,

att riksdagen må, under förutsättning av bifall till utskottets under punkt 17 här ovan gjorda hemställan, i riksstaten för år 1917 öka förslagsanslaget till sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m., nu 875,004 kronor, med 39,785 kronor till 914,789 kronor.

Artilleribehov.

Skjutförsök
och inskjutning
av
kanoner.

[33.]

34:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 33 gjorda framställning och med hänvisning till vad statsrådsprotokollet å sid. 125—126 i ärendet innehåller får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *skjutförsök och inskjutning av kanoner* på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 40,000 kronor.

Nya kärnrör
för kanoner
vid flottan.

[34.]

35:o) Under punkt 34 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till förseende av kanoner vid flottan med nya kärnrör bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 60,000 kronor.

Departementschefens utredning i ärendet återfinnes å sid. 126—128 av statsrådsprotokollet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *förseende av kanoner vid flottan med nya kärnrör* bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 60,000 kronor.

36:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning får utskottet hemställa,

Tubkanon-
mekanismer.

att riksdagen må av det av 1915 års riksdag för anskaffning av tubkanonmekanismer beviljade anslag av 51,000 kronor på extra stat för år 1917 anvisa återstående, ännu icke anvisade beloppet, 25,500 kronor.

[35.]

37:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 36 gjorda framställning får utskottet, under hänvisning till sid. 128—130 av statsrådsprotokollet, hemställa,

9 mm.
pistoler m. m.

[36.]

att riksdagen må av det av 1915 års riksdag för anskaffning av pistoler med hölster och ammunition för flottans befäl och underbefäl beviljade anslag å 60,000 kronor anvisa på extra stat för år 1917 återstående, ännu icke anvisade beloppet, 30,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta utanordna sistnämnda belopp redan under innevarande år.

38:o) I punkt 37 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för anskaffning av kanoner och kulsprutor i reserv för flottans fartyg bevilja ett anslag av 275,000 kronor och därav på extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 95,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta utanordna sistnämnda belopp redan under år 1916.

Kanoner och
kulsprutor i
reserv.

[37.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 130—132 av statsrådsprotokollet.

Med nu ifrågavarande anslag avses att anskaffas följande artilleriemateriel:

2 st. 15 cm. kanoner	...	kronor	114,000:—
2 » 75 mm.	»	»	52,000:—
2 » »	»	»	42,000:—
7 » 6,5 mm. kulsprutor	»	»	42,000:—
10 % ökning för dyrare materiel m. m.	»	»	25,000:—

Summa kronor 275,000:—

Då utskottet icke haft något att häremot erinra, får utskottet hemställa,

att riksdagen må *för anskaffning av kanoner och kulsprutor i reserv för flottans fartyg* bevilja ett anslag av 275,000 kronor och därav på extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 95,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att låta utanordna sistnämnda belopp redan under år 1916.

Förbättring
av projektil-
utredningen
för vissa
pansarbåtar.

[38.]

39:o) Kungl. Maj:t har under punkt 38 föreslagit riksdagen att till förbättring av projektilutredningen för vissa pansarbåtar på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 200,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att disponera hälften av nämnda belopp, eller 100,000 kronor, redan under innevarande år.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 132—133 av statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Förevarande anslag är avsett till anskaffande dels av ytterligare en utredning moderna 15 cm. projektiler för pansarbåten Oscar II och dels av 15 cm. granatkartescher för kustflottans pansarbåtar.

Med hänsyn till nödvändigheten att under nu rådande förhållanden så vitt möjligt begränsa utgifterna och då anskaffandet av moderna 15 cm. projektiler för pansarbåten Oscar II torde vara av större vikt än anskaffning av de ifrågasatta granatkarteschern, har utskottet ansett sig böra tillstyrka att nu beviljas allenast det belopp, 100,000 kronor, som för förstnämnda ändamål beräknats; och synes hälften av anslaget, 50,000 kronor, böra få förskjutas under år 1916.

Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må till *förbättring av projektilutredningen för pansarbåten Oscar II* på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 100,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att disponera hälften av nämnda belopp eller 50,000 kronor redan under innevarande år.

Anskaffning
av en lyft-
kran för
Karlskrona
varvs skjut-
bana.

[39.]

40:o) Under punkt 39 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för anskaffning av en lyftkran för Karlskrona varvs skjutbana bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 32,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta utanordna detta belopp redan under innevarande år.

Beträffande utredningen i denna fråga får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 134—135.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för *anskaffning av en lyftkran för Karlskrona varus skjutbana* bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 32,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta utanordna detta belopp redan under innevarande år.

41:o) Uti en av herr *H. H. K. Ericson* inom första kammaren väckt, till statsutskottet hänvisad motion (nr 20) har föreslagits, att riksdagen måtte på extra stat under 5:e huvudtiteln för år 1917 anvisa ett anslag av 45,000 kronor till anskaffning av avståndsmätningssinstrument för jagare.

Motion angående anskaffning av avståndsmätningssinstrument för jagare.

Beträffande vad motionären anfört till stöd för sin framställning får utskottet hänvisa till motionen.

Marinförvaltningen har i skrivelse till Kungl. Maj:t den 8 oktober 1915 angående vissa anslagsäskanden upptagit jämväl anslag för nu ifrågakarande ändamål till av motionären angivet belopp; och då utskottet funnit den föreslagna anskaffningen av avståndsmätningssinstrument vara synnerligen angelägen för att de långskjutande torpederna må kunna tillfullo utnyttjas, har utskottet ansett sig böra tillstyrka det för ändamålet begärda anslaget. Detta synes emellertid lämpligen kunna fördelas på två år och läser sålunda halva beloppet eller 22,500 kronor böra anvisas för år 1917. För att emellertid anskaffningen i fråga måtte kunna påbörjas redan innevarande år, torde Kungl. Maj:t böra bemyndigas att av tillgängliga medel redan under innevarande år förskjuta det belopp, som anvisas på 1917 års riksstat.

Utskottets yttrande.

Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må, med anledning av herr Ericsons motion nr 20, till *anskaffning av avståndsmätningssinstrument för jagare* bevilja ett anslag av 45,000 kronor och därav på extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 22,500 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att av tillgängliga medel förskjuta sistnämnda belopp redan under innevarande år.

Torped- och gnistsignalväsendet m. m.

Anskaffning
av torpeder
och torped-
materiel.

[40.]

42:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 40 gjorda framställning får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) av det av 1915 års riksdag till *komplettering av torpedutredningen å fyra jagare med dubbeltuber* beviljade anslag å 204,000 kronor anvisa på extra stat för år 1917 återstående, ännu icke anvisade beloppet 102,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att låta utanordna sistnämnda belopp redan under innevarande år samt

b) av det av 1915 års riksdag till *anskaffning av torpeder i reserv* beviljade anslag å 200,000 kronor på extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 50,000 kronor.

Anskaffning
av varmlufts-
apparater för
torpeder.

[41.]

43:o) Kungl. Maj:t har i punkt 41 föreslagit riksdagen att för anskaffning av varmluftsapparater för torpeder bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 110,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 136—137 av statsrådsprotokollet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för *anskaffning av varmluftsapparater för torpeder* bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 110,000 kronor.

Anskaffning
av torped-
sikten m. m.

[42.]

44:o) I punkt 42 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för anskaffning av torpedsikten m. m. å jagarna bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 32,400 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 137—138.

Utskottets
yttrande.

Förevarande anslagsäskande anser sig utskottet böra tillstyrka på det sätt, att de begärda medlen av riksdagen beviljas, men endast halva anslagsbeloppet, 16,200 kronor, uppföres å extra stat för år 1917. För att anskaffningen måtte kunna snarast möjligt påbörjas, torde det belopp, som anvisas för år 1917, böra förskottsvis utgå redan innevarande år.

Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må till *anskaffning av torpedsikten m. m. å jagare* bevilja ett anslag av 32,400 kronor samt härav på extra stat för år 1917 anvisa hälften eller 16,200 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan innevarande år förskjuta sistnämnda belopp.

45:o) Kungl. Maj:t har under punkt 43 föreslagit riksdagen att för anskaffning av nätsaxar till torpeder på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 50,000 kronor.

Anskaffning
av nätsaxar
till torpeder.

[43.]

Departementschefens yttrande rörande detta anslag återfinnes å sid. 138—139 av statsrådsprotokollet.

Utskottet har med hänsyn till de upplysningar, som under ärendets behandling inhämtats, ansett sig böra föreslå, att den första anskaffningen begränsas till det antal nätsaxar, som kan erhållas för ett belopp av 25,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må *för anskaffning av nätsaxar till torpeder* på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 25,000 kronor.

46:o) Kungl. Maj:t har i punkt 44 föreslagit riksdagen att till försök med torped-, gnist- och flygmateriel på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 35,000 kronor.

Försök med
torped-, gnist-
och flyg-
materiel.

[44.]

Departementschefens utredning i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 139—141.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må *till försök med torped-, gnist- och flygmateriel* på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 35,000 kronor.

47:o) Under punkt 45 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till anskaffning av nya luftkompressionspumpar till vissa pansarbåtar bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 36,000 kronor.

Nya luft-
kompressions-
pumpar till
vissa pansar-
båtar.

[45.]

Departementschefens yttrande i ärendet återfinnas å sid. 141—142 av statsrådsprotokollet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må *till anskaffning av nya luftkompressionspumpar till vissa pansarbåtar* bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 36,000 kronor.

Minväsendet.

Anskaffning
av min-
materiel.

[46.]

48:o) Kungl. Maj:t har i punkt 46 föreslagit riksdagen att för anskaffning av minmateriel för flottan bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 167,100 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta utanordna detta belopp redan under innevarande år.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 142—144.

Mot Kungl. Maj:ts framställning i denna punkt har utskottet icke haft något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för *anskaffning av minmateriel för flottan* bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 167,100 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta utanordna detta belopp redan under innevarande år.

Anskaffning
av kontramini-
materiel.

[47.]

49:o) Under punkt 47 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för anskaffning av kontraminiateriel för flottan bevilja ett anslag av 109,000 kronor och därav på extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 54,500 kronor.

Departementschefens yttrande i ärendet återfinnes å sid. 145 av statsrådsprotokollet.

Då utskottet icke haft något att erinra mot förevarande anslag, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för *anskaffning av kontraminiateriel för flottan* bevilja ett anslag av 109,000 kronor och därav på extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 54,500 kronor.

50:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till sid. 145—146 av statsrådsprotokollet får utskottet hemställa,

Uppförande
av ett min-
förrådshus.

[48.]

att riksdagen må för *uppförande av ett minförrådshus* på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 33,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta utanordna detta belopp redan under innevarande år.

51:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 49 får utskottet under hänvisning till statsrådsprotokollet sid. 146—148 hemställa,

Utvidgning av
minverkstaden
å flottans varv
i Stockholm.

[49.]

att riksdagen må medgiva, att för *utvidgning av minverkstaden å flottans varv i Stockholm* må användas

a) återstående belopp, 25,917 kronor 99 öre, av det utav 1906 års riksdag på extra stat beviljade anslaget för avslutande av arbetena för minförsvarets ordnande och minpersonalens inkvartering vid mobilisering;

b) återstående belopp, 16,446 kronor 64 öre, av det utav 1907 års riksdag på extra stat beviljade anslaget till ändring och komplettering av skärgårds-telefonmateriel;

c) av det utav 1906 års riksdag på extra stat beviljade anslaget för fasta minförsvaret ett belopp av 7,635 kronor 37 öre.

E. Kustartilleriet.

Avlöning.

52:o) Under punkt 50 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen *dels* att godkänna stat för kustartilleriets personal av den lydelse, bilagan nr 11 vid förenämnda statsrådsprotokoll angående femte huvudtiteln utvisar;

Avlöning för
kustartille-
riets personal.

[50.]

dels ock att i riksstaten för år 1917 öka förslagsanslaget till avlöning för kustartilleriets personal, nu 1,471,256 kronor, med 75,871 kronor till 1,547,127 kronor.

Beträffande utredningen rörande detta anslag får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 148—152.

Utskottets
yttrande.

Vad kustartilleriets stamofficerare beträffar, skulle enligt den av riksdagen godkända uppsättningsplanen för kustartilleriets personal under perioden 1915—1919 officersnumerären för år 1917 i jämförelse med 1916 års stat ökas med 17. Då emellertid utsikter ej förefunnes att under år 1917 besätta mer än en del av de nya beställningarna, har nu för år 1917 föreslagits en ökning med 8 officersbeställningar.

Vad underofficers- och manskapsbeställningarna angår, ansluter sig Kungl. Maj:ts förslag fullständigt till uppsättningsplanen.

Sedan på grund av 1914 års senare riksdags beslut viss till kustartilleriet hörande personal numera blivit förlagd till Notviken, har Kungl. Maj:t, då nämnda ort med avseende å levnadskostnader ansetts vara jämnställd med Boden, funnit nyssberörda personal böra komma i åtnjutande av ett avlöningstillägg, motsvarande det, som från ett under fjärde huvudtiteln uppfört extra anslag utgår till officerare och underofficerare med vederlikar vid till Boden förlagda truppförband och formationer. För detta ändamål har i den föreslagna staten för kustartilleriets personal införts en ny anmärkning 2:o av följande lydelse:

»Officer eller underofficer med vederlike, som är kommenderad till ordinarie tjänstgöring vid Notviken, åtnjuter provisoriskt avlöningstillägg, beräknat efter 200 kronor per år, vilket utgår enligt samma grunder, som i reglemente för marinen finnas angivna för åtnjutande och utbetalande av arvode.»

Utskottet har funnit det sålunda föreslagna medgivandet i fråga om åtnjutande av provisoriskt avlöningstillägg kunna medföra konsekvenser, vilka icke kunna nu överskådas, med avseende å liknande ersättning till befälspersonal vid andra till marinen eller armén hörande truppförband. Med hänsyn härtill ävensom till den omständigheten, att det icke lär vara uteslutet, att ett lämpligt passagesystem kan ordnas för den personal vid kustartilleriet, varom här är fråga, har utskottet icke ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts framställning i denna del; och torde sålunda den föreslagna nya anmärkningen 2:o under staten böra uteslutas.

Uti ifrågavarande stat äro vissa poster under rubrikerna rekryteringskostnader, inkvarteringsbidrag samt lönetillägg och uppmuntrings-

penningar upptagna med vissa förslagsvis angivna belopp. I avseende härå får utskottet, i anslutning till den erinran utskottet i punkt 9 här ovan uttalat beträffande staten för flottans sjömanskår, anföra, att utskottet anser, att det förslag till stat för kustartilleriet, som kommer att framläggas för 1917 års riksdag, bör vara uppgjort så, att berörda poster kunna erhålla beteckningen »högst».

I övrigt har utskottet icke funnit något att erinra mot vad Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagit.

Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må

a) godkänna stat för kustartilleriets personal av den lydelse, bilagan nr 11 vid statsrådsprotokollet angående femte huvudtiteln den 14 januari 1916 utvisat, dock med uteslutande av anmärkningen 2:o under nämnda stat; samt

b) i riksstaten för år 1917 öka förslagsanslaget till avlöning för kustartilleriets personal, nu 1,471,256 kronor, med 75,871 kronor till 1,547,127 kronor.

53:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning för utskottet hemställa,

Personligt
lönetillägg till
sergeanten
över stat vid
kustartilleriet
A. G. Sjöqvist.

att riksdagen må till personligt lönetillägg till sergeanten över stat vid kustartilleriet Anders Gustaf Sjöqvist på extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 580 kronor.

[51.]

Nybyggnad och underhåll.

54:o) Kungl. Maj:t har i punkt 53 föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1917 höja reservationsanslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel, nu 506,700 kronor, med 20,600 kronor till 527,300 kronor.

Utredningen i fråga om detta anslag återfinnes å sid. 154—164 av statsrådsprotokollet.

Underhåll av
kustartille-
riets bygg-
nader och
materiel.

[53.]

Förevarande framställning har icke givit anledning till erinran från utskottets sida; och får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må i riksstaten för år 1917 höja reservationsanslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel, nu 506,700 kronor, med 20,600 kronor till 527,300 kronor.

Förläggnings-
inventarier för
Västra Häst-
holmsfort.

[54.]

55:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till sid. 164—165 av statsrådsprotokollet får utskottet hemställa,

att riksdagen må för *anskaffning av förläggningsinventarier för Västra Hästholmsfort* på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 6,200 kronor.

Förplägnads-
anstalt i
Vaxholms
fästning.

[55.]

56:o) Under punkt 55 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avvaktan på den proposition angående anslag till en förplägnadsanstalt i Vaxholms (och Oscar Fredriksborgs) fästning, Kungl. Maj:t må komma att till riksdagen avlåta, för berörda ändamål bland de extra anslagen å femte huvudtiteln för år 1917 beräkna ett belopp av 286,757 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härmed skolat för riksdagen

anmäla.

Anskaffning
av en motor-
pråm för
Karlskrona
fästning.

[56.]

57:o) Kungl. Maj:t har i punkt 56 föreslagit riksdagen att för anskaffning av en motorpråm för Karlskrona fästning bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 45,000 kronor.

Beträffande utredningen rörande ifrågavarande anslag får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 166—170.

Utskottet, som ej haft något att erinra mot föreliggande förslag, hemställer,

att riksdagen må för *anskaffning av en motorpråm för Karlskrona fästning* bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 45,000 kronor.

Förändring
av torped-
batteriet vid
Oxdjupet.

[57.]

58:o) I punkt 57 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till förändring av torpedbatteriet vid Oxdjupet på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 17,600 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta utanordna detta belopp redan under innevarande år.

Departementschefens yttrande i ärendet återfinnes å sid. 170—171 av åberopade statsrådsprotokollet.

Utskottet har icke haft något att erinra mot ifrågavarande anslags-
äskande och får således hemställa,

att riksdagen må till *förändring av torpedbatteriet vid Oxdjupet* på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 17,600 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta utanordna detta belopp redan under innevarande år.

Övningar.

59:o) Kungl. Maj:t har i punkt 58 föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1917 höja reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar nu 451,700 kronor med 21,100 kronor till 472,800 kronor.

Kustartilleriets krigsberedskap och övningar.

[58.]

Departementschefens yttrande i ärendet återfinnes å sid. 171—172 av statsrådsprotokollet.

Enligt den för 1914 års senare riksdag framlagda planen för sjöförsvarets ordnande under åren 1915—1919 upptogs ifrågavarande anslag för år 1917 till 481,700 kronor. Emellertid har en del materiel, som enligt planen förutsatts bliva färdig under sistnämnda år, numera ansetts icke kunna tagas i bruk förrän efter 1917 års utgång. På grund härav har anslaget av Kungl. Maj:t beräknats till 472,800 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för år 1917 höja reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar, nu 451,700 kronor, med 21,100 kronor till 472,800 kronor.

60:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning får utskottet hemställa,

Krigsövningar vid kustfästningarna.

att riksdagen må i riksstaten för år 1917 uppföra reservationsanslaget till krigsövningar vid kustposi-

[59.]

tionerna under ändrad benämning: krigsövningar vid kustfästningarna, *reservationsanslag*, och med oförändrat belopp 15,000 kronor.

Artilleribehov.

Nya kärnrör
för kanoner
vid kustbefäst-
ningarna.

61:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag får utskottet hemställa,

[60.]

att riksdagen må av det utav 1915 års riksdag till nya kärnrör för kanoner vid kustbefästningarna beviljade anslag å 93,850 kronor på extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 31,300 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att disponera sistnämnda belopp redan under innevarande år.

Eldlednings-
anordningar
vid nuvarande
kustbefäst-
ningar.

62:o) Med tillstyrkande av vad Kungl. Maj:t i punkt 61 föreslagit, hemställer utskottet,

[61.]

att riksdagen må av det utav 1915 års riksdag till eldledningsanordningar vid nuvarande kustbefästningar beviljade anslag av 180,700 kronor anvisa på extra stat för år 1917 återstående, ännu icke anvisade beloppet, 90,350 kronor.

Skyddsanord-
ningar för
kustartilleri-
ets kanon-
betjäningar.

63:o) Kungl. Maj:t har i punkt 62 föreslagit riksdagen att till anskaffning av skyddsanordningar för kustartilleriets kanonbetjäningar bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 26,835 kronor.

[62.]

Utredningen i detta ärende förekommer å sid. 173—175 av statsrådsprotokollet.

Då utskottet icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevärande förslag, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till anskaffning av skyddsanordningar för kustartilleriets kanonbetjäningar bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 26,835 kronor.

Minväsendet.

64:o) I punkt 63 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att av det utav 1913 års riksdag för ändring av de permanenta mineringarna vid Vaxholms (och Oscar-Fredriksborgs) samt Karlskrona fästningar beviljade anslaget å 600,000 kronor anvisa för permanenta mineringar vid kustbefästningarna på extra stat för år 1917 ett belopp av 120,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att därav disponera hälften, eller 60,000 kronor, redan under innevarande år.

Permanent
mineringar
vid kustbe-
fästningarna.

[63.]

Departementschefens yttrande beträffande detta anslag förekommer å sid. 175—176 av statsrådsprotokollet.

Utskottet, som ansett sig böra biträda förevarande framställning, får alltså hemställa,

att riksdagen må av det utav 1913 års riksdag för ändring av de permanenta mineringarna vid Vaxholms (och Oscar-Fredriksborgs) samt Karlskrona fästningar beviljade anslaget å 600,000 kronor anvisa för permanenta mineringar vid kustbefästningarna på extra stat för år 1917 ett belopp av 120,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att därav disponera hälften, eller 60,000 kronor, redan under innevarande år.

65:o) Kungl. Maj:t har i punkt 64 föreslagit riksdagen att för anskaffning av reservspeglar till kustbefästningarnas strålkastare på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 20,000 kronor.

Reservspeglar
till strål-
kastare.

[64.]

Departementschefens yttrande i fråga om detta anslag förekommer å sid. 176 av statsrådsprotokollet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för anskaffning av reservspeglar till kustbefästningarnas strålkastare på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 20,000 kronor.

Utrustnings-
materiel för
utposter vid
kustbefäst-
ningarna.

[65.]

66:o) Kungl. Maj:t har i punkt 65 föreslagit riksdagen att till anskaffning av utrustningsmateriel för utposter vid kustbefästningarna på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 56,500 kronor.

Departementschefens anförande beträffande detta anslag återfinnes å sid. 176—177 av statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke funnit något att erinra beträffande detta anslags-
äskande, hemställer,

att riksdagen må till anskaffning av utrustnings-
materiel för utposter vid kustbefästningarna på extra stat
för år 1917 bevilja ett anslag av 56,500 kronor.

F. Flottan och kustartilleriet.

Reservstat för
marinen.

[66.]

67:o) Kungl. Maj:t har i punkt 66 föreslagit riksdagen att med godkännande av stat för reservstat för marinen av den lydelse, bilagan nr 12 vid förenämnda statsrådsprotokoll angående femte huvudtiteln utvisar, i riksstaten för år 1917 höja förslagsanslaget till reservstat för marinen, nu 12,549 kronor, med 7,819 kronor till 20,368 kronor

Utredningen i denna fråga förekommer å sid 177—179 av statsråds-
protokollet.

Det framlagda förslaget till stat för reservstat för marinen för år 1917 upptager beträffande flottan och kustartilleriet den ökning i antalet beställningar, som den för 1914 års senare riksdag framlagda uppsättningsplanen utvisar för andra uppsättningsåret. Därjämte upptager detsamma dagavlöning till personal å reservstaten under tjänstgöring.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med godkännande av stat för reservstat för marinen av den lydelse, bilagan nr 12 vid statsrådsprotokollet den 14 januari 1916 angående femte huvudtiteln utvisar, i riksstaten för år 1917 höja förslagsanslaget till reservstat för marinen, nu 12,549 kronor, med 7,819 kronor till 20,368 kronor.

68:o) I punkt 67 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen för anskaffning av viss artillerimateriel för flottan och kustartilleriet bevilja ett anslag av 283,500 kronor och därav på extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 94,500 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att av sistnämnda belopp låta utanordna 70,875 kronor redan under innevarande år. Viss artilleri-
materiel för
flottan och
kustartilleriet.
[67.]

Utredningen i denna fråga återfinnes å sid. 179—181 av statsrådsprotokollet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för *anskaffning av viss artilleri-
materiel för flottan och kustartilleriet* bevilja ett anslag av 283,500 kronor och därav på extra stat för år 1917 anvisa ett belopp 94,500 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att av sistnämnda belopp låta utanordna 70,875 kronor redan under innevarande år.

69:o) I punkt 68 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för försök med minmateriel på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 30,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att därav disponera 10,000 kronor redan under innevarande år. Försök med
minmateriel.
[68.]

Departementschefens yttrande i denna fråga förekommer å sid. 181—182 av statsrådsprotokollet.

Med tillstyrkande av vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för *försök med minmateriel* på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 30,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att därav disponera 10,000 kronor redan under innevarande år.

G. Diverse.

70:o) Kungl. Maj:t har i punkt 69 föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1917 öka förslagsanslaget till sjukvård för marinen, nu 115,960 kronor, med 25,000 kronor till 140,960 kronor. Sjukvård för
marinen.
[69.]

Departementschefens yttrande beträffande detta anslag förekommer å sid. 183 av statsrådsprotokollet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för år 1917 öka förslagsanslaget till sjukvård för marinen, nu 115,960 kronor, med 25,000 kronor till 140,960 kronor.

Uppvärmning,
belysning,
renhållning
samt tvätt-
och badinrätt-
ningar.

71:o) Kungl. Maj:t har i punkt 70 föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1917 öka förslagsanslaget till uppvärmning, belysning, renhållning samt tvätt- och badinrättningar, nu 315,000 kronor, med 35,000 kronor till 350,000 kronor.

[70.]

Departementschefens yttrande i denna fråga återfinnes å sid. 183—184 av statsrådsprotokollet,

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för år 1917 öka förslagsanslaget till uppvärmning, belysning, renhållning samt tvätt- och badinrättningar, nu 315,000 kronor, med 35,000 kronor till 350,000 kronor.

Arvoden åt
vid skepps-
gossekåren
i Marstrand
anställda per-
soner samt
medika-
menter,
bad m. m.

72:o) Kungl. Maj:t har i punkt 71 föreslagit riksdagen att för arvoden åt vid skeppsgossekåren i Marstrand anställda personer samt medikamenter, bad m. m. på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 10,798 kronor.

Beträffande departementschefens utredning i denna fråga hänvisas till sid. 184—185 av statsrådsprotokollet.

[71.]

Då utskottet icke haft något att erinra mot föreliggande förslag, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för arvoden åt vid skeppsgossekåren i Marstrand anställda personer samt medikamenter bad m. m. på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 10,798 kronor.

Skrivmateri-
alier och
expenser m. m.

73:o) I punkt 72 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1917 öka förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser m. m., nu 100,000 kronor, med 40,000 kronor till 140,000 kronor.

[72.]

Departementschefens yttrande i denna fråga förekommer å sid. 185—186 av åberopade statsrådsprotokollet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för år 1917 öka förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser m. m., nu 100,000 kronor, med 40,000 kronor till 140,000 kronor.

74:o) I punkt 73 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1917 minska förslagsanslaget till tryckningskostnader från 25,082 kronor med 34 kronor till 25,048 kronor.

Trycknings-
kostnader.
[73.]

Då Kungl. Maj:t rörande detta anslag icke föreslagit annan ändring än som erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma, får utskottet hemställa,

att riksdagen må i riksstaten för år 1917 upptaga förslagsanslaget till tryckningskostnader till oförändrat belopp, 25,082 kronor, dock att i anslaget må göras den jämkning, som kan erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

75:o) Kungl. Maj:t har i punkt 74 föreslagit riksdagen att i avvaktan på den proposition angående förhyrande av ämbetslokaler för marinförvaltningen, Kungl. Maj:t kunde komma att till riksdagen avlåta, till bestridande av vissa hyresutgifter under femte huvudtiteln bland de extra anslagen å samma huvudtitel för år 1917 beräkna ett belopp av 55,800 kronor.

Bestridande
av hyresut-
gifter.
[74.]

Sedermåra har Kungl. Maj:t i en den 28 januari 1916 till riksdagen avlåten, till statsutskottet hänvisad proposition, nr 35, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet översjöförsvarsärenden för samma dag föreslagit riksdagen att till bestridande av vissa hyresutgifter under femte huvudtiteln bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 55,800 kronor.

Beträffande denna fråga har utskottet den 29 februari 1916 avgivit utlåtande (nr 18) och riksdagen därefter fattat beslut, varom utskottet här skolat

erinra.

Ersättning
för förskott.
[75.]

76:o) I punkt 75 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till täckande av förskott under femte huvudtiteln anvisa ett extra anslag för år 1917 till belopp av 148,405 kronor.

Departementschefens yttrande i ämnet förekommer å sid. 190—193 av statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Bland de till täckande sålunda föreslagna utgifterna är upptagen en post på 6,174 kronor för flygtillägg till personal vid marinen enligt kungl. brev den 21 november 1914. Ut i detta kungl. brev har medgivits, att personal vid marinen, som kommenderats att tjänstgöra såsom flygbåtförare, spanare (observationsofficer) eller flygbåtmekaniker, finge, utöver samma personal eljest tillkommande avlöningsförmåner ävensom resekostnads- och traktamentsersättning, då sådan ersättning författningens enligt skulle utgå, åtnjuta flygtillägg med följande belopp för varje dag under kommenderingen, nämligen:

flygbåtförare	10 kr.
spanare (observationsofficer)	8 »
flygbåtmekaniker	3 »

Därest uppkommen skada å använd materiel eller materielens beskaffenhet i övrigt utgjorde hinder för flygbåtförare eller spanare att deltaga i flygning under en tidsföljd av mer än sju dagar, skulle dock göras den inskränkningen, att flygtillägget under större del av den tid, hindret varade, än nämnda sju dagar icke skulle utgå. Till den som tillfälligt tjänstgjorde såsom spanare skulle dylikt flygtillägg utgå med 8 kronor för varje dag han deltog i flygning.

Vidare har Kungl. Maj:t förordnat, att, vad sålunda föreskrivits, skulle tillämpas från och med början av marinens flygskola den 1 april 1914.

I samma kungl. brev har slutligen föreskrivits, att de av nyss-nämnda bestämmelser intill utgången av år 1914 förorsakade kostnader skulle, i den mån de icke kunde bestridas av anslaget till flottans övningar enligt 1914 års stat, utav marinförvaltningen med omhänderhavande medel förskjutas och framdeles anmälas till ersättande, samt därefter uppkommande dylika kostnader utgå av anslaget till flottans krigsberedskap och övningar.

Enligt vad utskottet inhämtat, har under tiden från början av april till omkring mitten av juli 1914 flygtillägg utgått till personal vid marinens flygskola. Därjämte har vid sjökommendering utgått sjö-

avlöning. Från och med den 6 augusti till utgången av november 1914 har personal vid marinens flygstationer uppburit såväl krigsavlöning som flygtillägg. Sedan början av december 1914 uppbär nyssnämnda personal, utöver lön och dagavlöning, flygtillägg, varjämte vid kommendering utom egen förläggningssort utgår dagtraktamente.

I avseende härå får utskottet uttala, att frågan om tilldelande av särskilt flygtillägg synes utgöra ett spörsmål, varöver riksdagens mening bör inhämtas. Enligt utskottets mening torde det kunna sättas i fråga, huruvida flygtillägg är den rätta formen för den tilläggsförmån man velat bereda eller om icke, åtminstone alternativt, tillförsäkrande av ersättningsbelopp i händelse av olycksfall borde förekomma. Utskottet finner det också möjligt, att de belopp, vartill flygtilläggen blivit bestämda, kunde tåla någon jämkning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till tackande av förskott under femte huvudtiteln anvisa ett extra anslag för år 1917 till belopp av 148,405 kronor.

II. H A N D E L N.

Lots- och fyrväsendet.

77:o) Kungl. Maj:t har i punkt 77 föreslagit riksdagen att, med godkännande av avlöningsstat för fyrapersonalen av den lydelse, bilagan nr 13 vid förenämnda statsrådsprotokoll angående femte huvudtiteln utvisar, i riksstaten för år 1917 minska förslagsanslaget till lots- och fyrrinrättningen med livräddningsanstalterna, nu 3,652,924 kronor, med 3,150 kronor till 3,649,774 kronor.

Lots- och fyrrinrättningen med livräddningsanstalterna.

[77.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 204—211 av statsrådsprotokollet.

De av Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagna ändringarna i avlöningsstaten för fyrapersonalen innebära, att vissa befattningshavare skulle ersättas av personal med lägre avlöning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med godkännande av avlöningsstat för fyrapersonalen av den lydelse, bilagan

nr 13 vid statsrådsprotokollet den 14 januari 1916 angående femte huvudtiteln utvisar, i riksstaten för år 1917 minska förslagsanslaget till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna, nu 3,652,924 kronor, med 3,150 kronor till 3,649,774 kronor.

Säkerhets-
anstalterna för
sjöfarten.

[78.]

78:o) Kungl. Maj:t har i punkt 78 föreslagit riksdagen att till säkerhetsanstalterna för sjöfarten bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 460,000 kronor.

Beträffande utredningen rörande detta anslag får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 212—219.

Det begärda extra anslaget till säkerhetsanstalterna för sjöfarten är upptaget till samma belopp, som för år 1916 beviljats till enahanda ändamål, eller 460,000 kronor och är avsett att användas på följande sätt:

Nytt maskineri till fyrskeppet nr 23 Grundkallen	54,000 kronor
» » och ny fyrapparat till fyrskeppet nr 5	
Svenska Björn	84,000 »
Fyra lysbojar samt en ljud- och lysboj jämte förankringsgods, allt i reserv	30,000 »
Förbättring av säkerhetsanstalterna vid Östergarns fyrplats	57,000 »
Reparation av hamnen vid Dämmans fyrplats	50,000 »
Nya fyrrar för insegling nattetid till Lysekil och kringliggande platser	21,500 »
Förbättrad fyrbelysning i farleden Islandsberg—Lysekil	5,500 »
Ny fyr på Ramskär	20,500 »
» » » Svängen	6,500 »
» » » skäret Klåback	6,500 »
» » » vid Malöhamn	5,500 »
» » » Liss-Lindö	5,500 »
» » » Trollholmsällan	5,500 »
» » » Lönshuvud	5,500 »
Förbättring av hamnen vid Storkläppens fyrplats	5,000 »
Fortsatt införande av agabelysning vid mindre fyrrar	30,500 »
Gasverk med kompressorstation	67,000 »

Summa 460,000 kronor

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till säkerhetsanstalterna för sjöfarten bevilja på extra stat för år 1917 ett anslag av 460,000 kronor.

Undervisningsanstalter för sjöfart samt nautisk-meteorologiska byrån.

79:o) Kungl. Maj:t har i punkt 79 föreslagit riksdagen att för arvode åt ytterligare en assistent vid nautisk-meteorologiska byrån på extra stat för år 1917 anvisa ett förslagsanslag å högst 3,500 kronor.

Förstärkning
av arbets-
krafterna vid
nautisk-mete-
orologiska
byrån.

[79.]

Beträffande departementschefens yttrande i fråga om detta anslag får utskottet hänvisa till sid. 220 av statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot ifrågavarande anslagsäskande, får hemställa,
att riksdagen må för arvode åt ytterligare en assistent vid nautisk-meteorologiska byrån på extra stat för år 1917 anvisa ett förslagsanslag å högst 3,500 kronor.

80:o) Beträffande övriga å nu gällande riksstat under femte huvudtiteln upptagna ordinarie anslag har någon förändring icke ifrågasatts, och får utskottet hemställa,

Övriga
ordinarie
anslag.

[52, 76,
80.]

att samtliga de ordinarie anslag under femte huvudtiteln, vilka icke härövan blivit särskilt omförmälda, må i riksstaten för år 1917 upptagas till oförändrade belopp.

Stockholm den 7 april 1916.

På statsutskottets vägnar:

CARL SWARTZ.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar C. J. G. Swartz, S. H. Kvarnzelius, O. Jonsson, O. M. Strömberg, H. H. K. Ericson, G. M. H. Ekelund, C. G. Ekman, J. Nilsson, A. C. Lindblad, O. Bergqvist, A. Pers, F. Berglund samt

från andra kammaren: herrar A. Ekman, H. Andersson i Skivarp, C. Persson i Stallerhult, J. B. Eriksson i Grängesberg, G. Odqvist, E. A. Nilson i Örebro, N. A. Nilsson i Kabbarp, J. Ström, A. Anderson i Råstock, A. R. Lundblad, J. A. Ingvarson och A. V. Sävström med undantag därav att i behandlingen av punkterna 45—80 deltagit i stället för herr O. Bergqvist greve N. F. Posse.

Reservationer:

vid *punkt 4:o*) (ang. marinförvaltningen) av herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *E. A. Nilson* i Örebro, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *A. Anderson* i Råstock och *A. V. Sävström*, vilka ansett, att utskottet bort hemställa,

»att riksdagen må, med avslag å Kungl. Maj:ts framställning angående arvodesförhöjning åt advokatfiskalen i marinförvaltningen, i riksstaten för år 1917 uppföra anslaget till nämnda ämbetsverk med oförändrat belopp, 133,000 kronor.»

vid *punkt 9:o*) (ang. avlöning för flottans kårer och stater) av herr *H. H. K. Ericson*;

vid *punkt 33:o*) (ang. sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m.) av herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *A. Anderson* i Råstock, *J. A. Ingvarson* och *A. V. Sävström*, vilka anförde följande:

»Beträffande utskottets förevarande förslag vilja vi påpeka den omständigheten, att anslaget beräknats efter en beklädnadskostnad av 41.5 öre per man och dag. Denna kostnadsberäkning grundar sig på ett av Kungl. Maj:t framlagt och av riksdagen 1913 godkänt förslag, tillkommet på grund därav, att marinens värnpliktige tillerkänts fri tvätt. Beklädnadskostnaden utgjorde förut 35 öre per man och dag. I underdånigt utlåtande den 10 juni 1912 uppskattade marinförvaltningen kostnaden för tvätt och dylikt till 6.5 öre per man och dag, vilket tillsammans med nyssnämnda 35 öre blev 41.5 öre i sammanlagd beklädnadskostnad.

Sedan denna beräkningsgrund numera visat sig förbli konstant, kan man emellertid icke undgå att uttala vissa betänkligheter däremot. Beklädnadskostnaden för stammanskapet vid marinen uppgår till 108 kronor per år, det vill säga knappt 29.5 öre per dag, vartill kommer sängserviskostnad à 3 kronor per år, eller knappt 1 öre per dag, och för de värnpliktige vid armén är motsvarande belopp 33 öre per dag. Även om kostnaden för tvätt åt marinens värnpliktige skulle uppgå till det på förhand uppskattade beloppet, 6.5 öre per man och dag — vilket dock synes oss allt för högt — så förefaller i varje fall skillnaden i förhållande till marinens stammanskap liksom till arméns värnpliktige alltför betydande.

Vi anse på grund härav en utredning rörande möjligheten av ifrågavarande kostnaders nedbringande erforderlig, varför vi yrkat, det utskottet bort hemställa,

att riksdagen, med bifall i övrigt till Kungl. Maj:ts proposition i denna punkt, ville anhålla, det Kungl. Maj:t måtte låta verkställa och för nästkommande riksdag framlägga utredning rörande möjligheten att nedbringa kostnaderna för beklädnad åt marinens värnpliktige.»

Bilaga A.

Stat

för marinförvaltningen.

	Lön.	Tjänstgöringspennin- gar.	Orts- tillägg.	Arvoden eller felräk- nings- pennin- gar.	Summa.	
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	
Artilleriavdelningen.						
1 Kemist	4,500	500	—	—	5,000	Efter 5, 10, 15 och 20 års tjänstgöring kan lönen höjas varje gång med 500 kronor.
Fortifikations- avdelningen.						
1 Chef	—	—	—	1,000	1,000	
Civilavdelningen.						
Chef: marinöverkom- missarien	6,000	2,700	800	—	9,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kro- nor.
1 Amiralitetsråd . . .	5,000	2,500	600	—	8,100	
1 Tjänsteman i 2:a lö- negraden	3,600	1,800	400	—	5,800	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kro- nor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
4 d:o	14,400	7,200	1,600	—	23,200	
1 Tjänsteman i 1:a lö- negraden	2,200	1,500	300	—	4,000	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kro- nor, efter 10 år med ytterligare 500 kro- nor och efter 15 år med ytterligare 500 kronor.
8 d:o	17,600	12,000	2,400	—	32,000	
1 d:o, marinkassör . .	2,200	1,500	300	500	4,500	
1 Advokatfiskal, som till- lika förrättar advokat- fiskalsgöromålen vid Stockholms station .	—	—	—	3,500	3,500	
Transport	—	—	—	—	96,600	

	Lön.	Tjänstgöringspennin- gar.	Orts- tillägg.	Arvoden eller felräk- nings- pennin- gar.	Summa.	
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	
Transport	—	—	—	—	96,600	
1 Skrivbiträde	700	350	150	—	1,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kro- nor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
3 d:o	2,100	1,050	450	—	3,600	
1 Förste vaktmästare .	900	450	150	—	1,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kro- nor.
1 Vaktmästare	700	350	150	—	1,200	
3 d:o	2,100	1,050	450	—	3,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kro- nor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
Till vikariatsersättning, arvoden till extra or- dinarie tjänstemän och biträden samt ren- skrivningskostnad m m.	—	—	—	—	25,800	
Summa kronor	—	—	—	—	133,500	

Anmärkingar:

1:o. Övrig, marinförvaltningen tillhörande personal av officers-, underofficers-, marin-ingenjör-, marinintendentur- och marinläkarkårerna samt fortifikationen åtnjuter avlöning å andra stater.

2:o. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå, varjämte å lönen avdragas 100 kronor årligen.

3:o. Ålderstillägg å lön utgå från femte huvudtitelns anslag till ålderstillägg.

Bilaga B.

Stat

för skeppsgosseskolan.

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Arvoden.	Karlskrona station.	Stockholms station.	Summa.
1 rektor	2,500	1,000	—	3,500	—	3,500
1 skollärare	1,700	—	—	1,700	—	1,700
9 d:o	15,300	—	—	8,500	6,800	15,300
Lärare för undervisning i religion	—	—	1,000	1,000	—	1,000
1 lärare för undervisning i slöjd	—	—	250	250	—	250
1 d:o i d:o	—	—	250	250	—	250
1 d:o i d:o, biträdande	—	—	150	150	—	150
1 lärare för undervisning i slöjd, biträdande	—	—	150	150	—	150
Lärare för meddelande av undervisning åt de skeppsgossebåren i Marstrand tillhörande skeppsgossar, vilka äro förlagda i Stockholm, å 50 kronor i månaden (under 7 månader)	—	—	350	—	350	350
18 monitörer å 5 kronor vardera i månaden (under 8 månader)	—	—	—	480	240	720
För inövande av hornblåsare och trumslagare	—	—	—	2,350	2,000	4,350
För anskaffande och istandsättning av böcker och idrottsmateriel samt till belöningar och premier m. m.	—	—	—	1,334	666	2,000
Summa kronor	—	—	—	—	—	29,720

Anmärkningar:

1:o. För rektor höjes avlöningen efter 5, 10, 15 och 20 års väl vitsordad tjänstgöring, varje gång med 500 kronor, varav 300 kronor utgöra lön och 200 kronor tjänstgöringspenningar.

2:o. För skollärarna höjes lönen efter 5, 10 och 15 års väl vitsordad tjänstgöring, varje gång med 300 kronor.

Bilaga C.

Stat

för mariningenjörkåren.

Antal.		Kronor.		Summa.
1	Marinöverdirektör:			
	fast arvode	8,000	—	
	dagavlöning å 6 kronor	2,190	—	10,190
1	Marindirektör av 1:a graden:			
	lön	6,000	—	
	dagavlöning å 5 kronor	1,825	—	7,825
1	Marindirektör av 1:a graden.....	—	—	7,825
1	Marindirektör av 2:a graden:			
	lön	5,000	—	
	dagavlöning å 5 kronor	1,825	—	6,825
2	Marindirektörer av 2:a graden.....	—	—	13,650
1	Mariningenjör av 1:a graden, 1:a löneklassen:			
	lön	4,500	—	
	dagavlöning å 4 kronor	1,460	—	5,960
9	Mariningenjörer av 1:a graden, 1:a löneklassen	—	—	53,640
1	Mariningenjör av 1:a graden, 2:a löneklassen:			
	lön	3,500	—	
	dagavlöning å 4 kronor	1,460	—	4,960
4	Mariningenjörer av 1:a graden, 2:a löneklassen	—	—	19,840
1	Mariningenjör av 2:a graden:			
	lön	3,000	—	
	dagavlöning å 3 kronor	1,095	—	4,095
7	Mariningenjörer av 2:a graden	—	—	28,665
1	Extra mariningenjör:			
	arvode	2,000	—	
	dagavlöning å 3 kronor	1,095	—	3,095
30	Transport	—	—	166,570

Antal		Kronor.		Summa.
30	Transport	—	—	166,570 —
3	Extra mariningenjörer	—	—	9,285 —
1	Stationsingenjör:			
	lön	4,500	—	
	tjänstgöringspenningar	1,000	—	5,500 —
1	Stationsingenjör	—	—	5,500 —
1	Verkstadsingenjör:			
	lön	4,500	—	
	tjänstgöringspenningar	1,000	—	5,500 —
1	Verkstadsingenjör	—	—	5,500 —
1	Miningenjör:			
	lön	4,500	—	
	tjänstgöringspenningar	500	—	5,000 —
2	Miningenjörer	—	—	10,000 —
1	Torpedingenjör:			
	lön	4,500	—	
	tjänstgöringspenningar	500	—	5,000 —
2	Torpedingenjörer	—	—	10,000 —
1	Elektroingenjör:			
	lön	4,500	—	
	tjänstgöringspenningar	500	—	5,000 —
3	Elektroingenjörer	—	—	15,000 —
1	Artilleriingenjör:			
	lön	4,500	—	
	tjänstgöringspenningar	500	—	5,000 —
1	Kemist:			
	lön	4,500	—	
	tjänstgöringspenningar	500	—	5,000 —
49				
	Arvode till den torpedingenjör, som förestår torpedverkstaden i Karlskrona	—	—	1,000 —
	Inkvarteringsbidrag, förslagsvis	—	—	14,600 —
5	Mariningenjörsstipendiater, stipendier à 1,200 kronor	—	—	6,000 —
	Summa högst kronor	—	—	279,455 —

Anmärkningar:

1:o. För stations-, min-, torped-, elektro-, verkstads- och artilleriingenjör samt kemist, som åtnjuter boställe i kronans hus, minskas fasta lönen med 400 kronor i Karlskrona och 500 kronor i Stockholm.

2:o. Till övrig personal vid mariningenjörskåren, som icke åtnjuter fri bostad i kronans hus, utgår i den ordning, reglemente för marinen bestämmer, inkvarteringsbidrag med ett efter år räknat belopp av:

	vid Karlskrona station:	vid Stockholms station:
för marinöverdirektör	—	1,200 kronor.
» marindirektör	600 kronor	1,000 »
» mariningenjör av 1:a graden	400 »	500 »
» mariningenjör av 2:a graden och extra mariningenjör	300 »	400 »

3:o. För min-, torped-, elektro- och artilleriingenjör samt kemist höjes lönen efter 5, 10, 15 och 20 års väl vitsordad tjänstgöring, varje gång med 500 kronor, och för stations- och verkstadsingenjör efter 5, 10 och 15 års sådan tjänstgöring, varje gång med 500 kronor.

Tabell över anslagen under riksstatens femte huvudtitel.

Sjöförsvarsdepartementet.

1916 års riksstat anslår:				Förslag till blivande riksstat:													
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag										Ordinarie anslag		Extra anslag			
Kronor	ö.	Kronor	ö.									Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Marinen.																	
Departementet.																	
		17,000	—	Departementschefen								17,000		—			
		36,700	—	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli och kommandoexpeditionen. Nuvarande belopp								36,700		—			
				ökas med								3,700		—			
				Extra föredragande i departementet												7,000	
				Provisorisk lönerreglering för departementet, <i>förslagsanslag</i>												4,115	
		53,700	—	Säger för departementet								57,400		—		11,115	
Marinförvaltningen och marinstaben.																	
		133,000	—	Marinförvaltningen. Nuvarande belopp 133,000: —													
				ökas med								500		—			
				Vikariatsersättning m. m. i marinförvaltningen												6,300	
				Förstärkning av arbetskrafterna i marinförvaltningen												9,650	
				Till ett biträde vid kemiska undersökningar i marinförvaltningen												3,000	
		3,000	—	Marinstaben								3,000		—			
				Till ett extra biträde i marinstaben												3,000	
		136,000	—	Säger för marinförvaltningen och marinstaben								136,500		—		21,950	
Undervisningsverken.																	
		27,225	—	Sjökrigshögskolan, <i>reservationsanslag</i>								27,225		—			
		43,825	—	Sjökrigsskolan, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp								43,825		—			
				ökas med								1,672		—			
																45,497	

1916 års riksstat anslår:				Förslag till blivande riksstat:							
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag						Ordinarie anslag		Extra anslag	
Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
		29,520	—	Skeppsgosseskolan. Nuvarande belopp...	29,520: —						
				ökas med	200: —					29,720	—
		9,100	—	Marinintendentskolan, <i>reservationsanslag</i>						9,100	—
		109,670	—	Säger för undervisningsverken						111,542	—
				Flottan.							
				<i>Avlöning, ersättningar m. m.</i>							
5,801,250	—			Avlöning för flottans kårer och stater, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	5,801,250: —						
				ökas med	142,406: —	5,943,656	—				
				Personligt lönetillägg åt marindirektören av 1:a graden i flottan G. E. Richson				2,365	—		
				Personliga lönetillägg åt bataljonspredikanterna vid flottans station i Karlskrona E. A. W. Holmberg och E. A. Collén				1,200	—		
6,000	—			Extra lönetillägg för år 1916, <i>förslagsanslag</i>				500	—		
				Ersättning för rustning och rotering, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	6,000: —						
		5,807,250	—	minskas med	1,000: —	5,000	—			5,948,656	—
				<i>Intendenturen.</i>							
513,507	—			Beklädnad åt sjömans- och skeppsgosseckårerna, <i>re- servationsanslag</i> . Nuvarande belopp	513,507: —	524,451	—				
				ökas med	10,944: —						
				Beklädnad åt sjöbeväringen				70,000	—		
2,031,924	—			Naturaunderhåll åt personal vid flottan, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	2,031,924: —						
		2,545,431	—	ökas med	60,312: —	2,092,236	—			2,616,687	—
				<i>Nybyggnad och underhåll.</i>							
		2,963,950	—	Flottans nybyggnad och underhåll, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp	2,963,950: —	3,035,950	—				
				ökas med	72,000: —						
				Krigsfartygsmateriel				6,400,000	—		
				Flygbåtsmateriel				1) 185,000	—		
				Periskop i reserv för undervattensbåtar				96,000	—		

¹⁾ Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver utskottet framdeles kommer att afgiva särskilt utlåtande.

1916 års riksstat anslår:				Förslag till blivande riksstat:								
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag			Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
Kronor	ö.	Kronor	ö.		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
				Moderna arbetsmaskiner för flottans varv i Karlskrona			75,000	—				
				Transportmedel för flottans varv i Karlskrona			38,000	—				
				Utvidgning m. m. av flottans varv i Karlskrona ...			1) 250,000	—				
				Beklädnadsverkstäder m. m. vid flottans station i Karlskrona			1) 100,270	—				
				Transportmedel för flottans varv i Stockholm			75,000	—				
				Tillbyggnader till verkstäder vid flottans varv i Stockholm m. m.			85,900	—				
				Örlogsdepå i Göteborg			1) 120,000	—				
				Ammunitionsförrådshus			75,000	—				
				Tankpråmar för oljetransport			110,000	—	3,035,950	—	7,560,170	—
				<i>Övningar.</i>								
3,380,000	—			Flottans krigsberedskap och övningar, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp	3,380,000	—						
				ökas med	170,000	—	3,550,000	—				
875,004	—			Sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m., <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	875,004	—						
		4,255,004	—	ökas med	39,785	—	914,789	—	4,464,789	—		
				<i>Artilleribehov.</i>								
				Skjutförsök och inskjutning av kanoner			40,000	—				
				Nya kärnrör för kanoner vid flottan			60,000	—				
				Tubkanonmekanismer			25,500	—				
				Pistoler m. m. för flottans befäl och underbefäl ...			30,000	—				
				Kanoner och kulsprutor i reserv			95,000	—				
				Förbättring av projektilutredningen för pansarbåten Oscar II			100,000	—				
				Lyftkran för Karlskrona varvs skjutbana			32,000	—				
				Avståndsmätningssinstrument för jagare			22,500	—			405,000	—
				<i>Torped- och gnistsignalväsendet m. m.</i>								
				Torpeder och torpedmateriel			152,000	—				
				Varmluftsapparater för torpeder			110,000	—				
				Torpedsikten m. m. å jagare			16,200	—				
				Nätsaxar till torpeder			25,000	—				

¹⁾ Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver utskottet framdeles kommer att avgiva särskilt utlåtande.

1916 års riksstat anslår:				Förslag till blivande riksstat:							
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
				Försök med torped-, gnist- och flygmateriel		35,000	—				
				Luftkompressionspumpar		36,000	—			374,200	—
				<i>Minväsendet.</i>							
				Minmateriel		167,100	—				
				Kontraminmateriel		54,500	—				
				Minförrådshus		33,000	—			254,600	—
		15,571,635	—	Säger för flottan				16,066,082	—	8,668,035	—
				Kustartilleriet.							
				<i>Avlöning.</i>							
		1,471,256	—	Avlöning för kustartilleriets personal, <i>förslagsanslag.</i>							
				Nuvarande belopp		1,471,256	—				
				ökas med		75,871	—			1,547,127	—
				Personligt lönetillägg till sergeanten över stat vid kustartilleriet A. G. Sjöqvist						580	—
				<i>Intendenturen.</i>							
142,400	—			Beklädnad åt kustartilleriets manskap, <i>reservationsanslag</i>	142,400	—					
581,700	—	724,100	—	Naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet, <i>förslagsanslag</i>	581,700	—			724,100	—	
				<i>Nybyggnad och underhåll.</i>							
		506,700	—	Underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel, <i>reservationsanslag.</i> Nuvarande belopp 506,700: —							
				ökas med	527,300	—					
				Förläggningsinventarier för Västra Hästholmsfort		6,200	—				
				Förplägnadsanstalt i Vaxholms fästning		286,757	—				
				Motorpräm för Karlskrona fästning		45,000	—				
				Förändring av torpedbatteriet vid Oxdjupet		17,600	—	527,300	—	355,557	—

1) Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver utskottet framdeles kommer att avgiva särskilt utlåtande.

1916 års riksstat anslår:				Förslag till blivande riksstat:							
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
451,700	—			Övningar.							
				Kustartilleriets krigsberedskap och övningar, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp ... 451,700: —							
				ökas med 21,100: —							
430,000	—			Kustartilleribevärings avlöning och beklädnad m. m., <i>förlagsanslag</i>							
15,000	—	896,700	—	Krigsövningar vid kustfästningarna, <i>reservationsanslag</i>							
				Artilleribehov.							
				Nya kärnrör för kanoner vid kustbefästningarna ...							
				Eldledningsanordningar vid nuvarande kustbefästningar							
				Skyddsanordningar för kustartilleriets kanonbetjäningar							
				Minväsendet.							
				Permanenta mineringar vid kustbefästningarna							
				Reservspeglar till strålkastare							
				Utrustningsmateriel för utposter vid kustbefästningarna							
				Säger för kustartilleriet							
		3,598,756	—								
				Flottan och kustartilleriet.							
		12,549	—	Reservstat för marinen, <i>förlagsanslag</i> . Nuvarande belopp							
				ökas med 7,819: —							
				Viss artillerimateriel för flottan och kustartilleriet							
				Försök med minmateriel							
		12,549	—	Säger för flottan och kustartilleriet							
				Diverse.							
		42,000	—	Ålderstillägg, <i>förlagsanslag</i>							
		15,000	—	Ersättning åt officerare, ingenjörer och intendent under anställning eller kommendering utrikes, <i>reservationsanslag</i>							

1916 års riksstat anslår:				Förslag till blivande riksstat:								
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag			Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
Kronor	ö.	Kronor	ö.		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
		2,000		Resestipendium åt läkare vid marinläkarkåren, <i>reservationsanslag</i>					2,000	—		
		55,500		Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>					55,500	—		
		11,000		Flyttningshjälp, <i>förslagsanslag</i>					11,000	—		
		115,960		Sjukvård för marinen, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	115,960	—						
				ökas med	25,000	—			140,960	—		
		315,000		Uppvärmning, belysning, renhållning samt tvätt- och badinrättningar, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	315,000	—						
				ökas med	35,000	—			350,000	—		
				Arvoden åt vid skeppsgossekåren i Marstrand anställda personer m. m.							10,798	—
		100,000		Skrivmaterialier och expenser m. m., <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	100,000	—						
				ökas med	40,000	—			140,000	—		
		25,000		Utgivande av läroböcker, beskrivningar, reglementen och instruktioner m. m.					25,000	—		
		25,082		Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>					25,082	—		
		22,254		Diverse behov					22,254	—		
		75,000		Extra utgifter					75,000	—		
				Hyresutgifter							55,800	—
				Till täckande av vissa förskott							148,405	—
		803,796		Säger för diverse					903,796	—	215,003	—
		20,286,106		Säger för marinen					21,012,015	—	9,741,725	—
Handeln.												
<i>Sjökarteverket.</i>												
Sjökarteverket:												
47,800	—			<i>Bestämt anslag</i>	47,800	—						
5,000	—			<i>Förslagsanslag</i>	5,000	—						
49,000	—	101,800	—	<i>Reservationsanslag</i>	49,000	—			101,800	—		

1916 års rikstat anslår:				Förslag till blivande riksstat:							
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
				<i>Lots- och fyrväsendet.</i>							
				Lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna, <i>förslagsanslag</i> :							
				Direkt anvisning.							
				Nuvarande belopp 3,652,515: —							
				<i>minskas</i> med 3,150: — 3,649,365: —							
				Friheter 405: —							
				Ersättningar 4: —							
3,652,515	—			3,649,774	—	460,000	—	3,649,774	—	460,000	—
405	—										
4	—										
		3,652,924	—								
				Säkerhetsanstalter för sjöfarten							
				<i>Undervisningsanstalter för sjöfart samt nautisk-meteorologiska byrån.</i>							
				Undervisningsanstalter för sjöfart:							
				Navigationsskolorna 184,220: —							
184,220	—			186,420	—						
2,200	—										
				Navigationslärarkursen, <i>reservationsanslag</i> 2,200: —							
				Nautisk-meteorologiska byrån:							
				<i>Bestämt anslag</i> 10,000: —							
10,000	—			26,100	—						
16,100	—										
				<i>Reservationsanslag</i> 16,100: —							
				Arvode åt ytterligare en assistent vid nautisk-meteorologiska byrån, <i>förslagsanslag</i> , högst							
13,000	—					3,500	—				
				Ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstalterna för sjöfart och föreståndaren för nautisk-meteorologiska byrån, <i>förslagsanslag</i>							
		225,520	—	13,000	—			225,520	—	3,500	—
		3,980,244	—					3,977,094	—	463,500	—
		24,266,350	—	Summa				24,989,109	—	10,205,225	—